

MS – 110

IV Semester B.Com. Examination, May/June 2014
(Repeaters) (07-08 and Onwards)

LANGUAGE SANSKRIT – IV

Pancharatram (Drama) and Lekhya Samuddesha (Pracheen Vanijya)

Time : 3 Hours

Max. Marks : 90

Instruction : Answer in Sanskrit, Kannada or English.

I. एतेषु द्वयोः उत्तरं लिखत ।

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer **any two** of the following :

(10×2=20)

1) भासनाटकेषु वर्तमानान् साम्यांशान् अधिकृत्य लिखत ।

ಭಾಸ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿನ ಸಾಮ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write an essay on the similarities found in Bhasa's plays.

2) 'पञ्चरात्रं' नाटकस्य द्वितीयाङ्कस्य विमर्शात्मकं प्रबन्धं लिखत ।

'ಪಂಚರಾತ್ರ' ನಾಟಕದ ಎರಡನೆಯ ಅಂಕದ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

Write a critical essay on the second act of Pancharatram.

3) दुर्योधनस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।

ದುರ್ಯೋಧನನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಿ.

Sketch the character of Duryodhana.

II. एतेषु चतुर्णां श्लोकानाम् अनुवादं विवरणं च कुरुत ।

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರಿಸಿ, ವಿವರಿಸಿ :

Translate and explain **any four** of the following :

(5×4=20)

1) अहं हि मात्रा जनितो भवान् स्वयं

ममायुधं वृत्तिरपहवस्तव ।

द्विजो भवान् क्षत्रियवंशजा वयं

गुरुर्भवान् शिष्यमहतरा वयम् ।

P.T.O.

- 2) येषां गतिः क्वापि निराश्रयाणां
संवत्सरैर्द्वाद शभिर्न दृष्टा ।
त्वं पाण्डवानां कुरु संविभाग
मेषा च भिक्षा मम दक्षिणा च ॥
- 3) भीमसेनस्य लीलैषा
सुव्यक्तं बाहुशालिनः ।
योऽस्मिन् भ्रातृशते रोषः
स तस्मिन् फलितः शते ॥
- 4) किमर्थं खलु सम्प्राप्तः कुरुणां गुरुत्तमः ।
शङ्के तीर्णा प्रतिज्ञेति स्मारणं क्रियते मम ॥
- 5) द्रोणश्च भीष्मश्च जयद्रथश्च
शल्योऽङ्गराजः शकुनिः कृपश्च ।
तेषां रथोत्कम्पचलत्पताकै -
र्भग्ना ध्वजैरेव वयं न बाणैः ॥
- 6) शूराणां सत्यसन्धानां प्रतिज्ञां परिरक्षताम् ।
पाण्डवानां निवासेन कुलं मे नष्टकल्मषम् ॥

III. एकस्य अनुवादं कुरुत ।

ಒಂದನ್ನು ಭಾಷ್ಯಾಂಕೃತಿಸಿ:

Translate **one** of the following :

10

- 1) भटः - जयतु महाराजः ।
दुर्योधनः - आपस्तावत् ।
भटः - यदाज्ञापयति महाराजः । (निष्क्रम्य, प्रविश्य) जयतु महाराजः इमा आपः ।
दुर्योधनः - आनय । (कलशं गृहीत्वा) भो आचार्य । अश्रुपातोच्छिष्टस्य मुखस्य क्रियतां
शौचम् ।
द्रोणः - भवतु भवतु । मम कार्यक्रियैव मुखोदकमस्तु ।

अथवा/ಅಥವಾ/OR

- 2) राजा - जयतु भगवान् जयतु । विराटो भगवन् । अभिवादये ।
भगवान् - स्वस्ति ।
राजा - भगवन् । एतदासनमास्यताम् ।
भगवान् - (उपविश्य) भो राजन् । प्रस्तुतः उद्योगः कस्मात् ।
राजा - भगवन् । गोग्रहणादवमानितोऽस्मि ।
भगवान् - केन
राजा - धार्तराष्ट्रैः ।

IV. एतेषु त्रयाणां ससन्दर्भं विवरणं कुरुत ।

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರನ್ನು ಸಂದರ್ಭ ಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain **any three** sentences with reference to context :

(4×3=12)

- 1) राजसूये नृपान् जित्वा जरासन्ध इवानय ।
- 2) हस्ते स्थिता मम गदा भवतश्च सर्वम् ।
- 3) न दातव्यमिति मे निश्चयम् ।
- 4) विभात्युमावेषमिवाश्रितो हरः ।
- 5) ऊषरेष्वपि सस्यं स्यात् यत्र राजा युधिष्ठिरः ।
- 6) पुत्रार्थे प्रतिगृह्यते ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

ಕೆಳಗಿನವುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

(4×2=8)

- 1) गोग्रहणम् ।
- 2) द्रोणाचार्यः ।
- 3) भीमसेनः ।
- 4) बृहन्नला ।

VI. लेख्यमधिकृत्य सविस्तरं विवृणुत ।

ಲೇಖ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ :

Explain in detail about Lekhya.

12

अथवा/ಅಥವಾ/OR

आय-व्ययलक्षणं विवृणुत ।

ಆಯ-ವ್ಯಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.

Explain आय-व्यय document.

VII. द्वयोः लघुटिप्पणी लिखत ।

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** of the following :

(4×2=8)

1) सादिलेख्यम् ।

2) मुद्रा ।

3) प्रसादलिखितम् ।

4) जयपत्रम् ।